

Мусійчук В. О.,

старший викладач кафедри вогневої підготовки,

Навчально-науковий інститут підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції імені Е.О. Дідоренка,

Донецький державний університет внутрішніх справ

(м. Кропивницький, Україна)

Глущенко В. О.,

курсант 401/22КР-(П)-Б навчального взводу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України,

Донецький державний університет внутрішніх справ

(м. Кропивницький, Україна)

ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ВПРАВ ЗІ СТРІЛЬБИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Вогнева підготовка працівників Національної поліції України є одним із ключових елементів службової діяльності, оскільки від рівня володіння зброєю залежить ефективність виконання оперативних завдань та безпека як самих поліцейських, так і громадян. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 року визначає, що працівники поліції мають право застосовувати вогнепальну зброю лише у визначених законом випадках та з дотриманням суворих правил безпеки [1]. Саме тому система навчальних стрільб спрямована не лише на формування практичних навичок, але й на забезпечення їх стабільності у складних умовах, максимально наближених до реальної службової діяльності. Водночас практика показує, що під час виконання вправ зі стрільби поліцейські допускають ряд типових помилок, які знижують якість роботи та створюють потенційну небезпеку.

До найбільш поширених технічних помилок належать неправильна стійка, невірний хват зброї, похибки у прицілюванні та контроль спуску курка. Так, нерівномірний розподіл ваги тіла або надмірне перенесення маси вперед чи назад призводить до втрати балансу, що ускладнює точність стрільби [4]. Невірний хват зброї, зокрема надмірне напруження зап'ястя чи асиметрія рук, спричиняє неконтрольовані коливання при пострілі. Помилки при прицілюванні здебільшого пов'язані з неправильним фокусуванням зору на мушці чи мішені, крім того, некоректний натиск на спусковий гачок, різкий рух пальця або

передчасне очікування віддачі («флінч») спричиняють суттєве відхилення кулі від цілі [5].

Фізіологічні помилки полягають у неправильному диханні, недостатньому контролі м'язового тону або перенапруженості. Найчастіше постріл здійснюється у момент активного вдиху чи видиху, що викликає мимовільні коливання зброї та вертикальний розкид влучень. Також поширеним явищем є інстинктивне передчасне напруження м'язів плеча та передпліччя перед пострілом, що порушує плавність руху й негативно впливає на точність [6].

Психологічні чинники часто мають не менший вплив, ніж технічні чи фізіологічні. Страх віддачі, підвищена тривожність, неготовність працювати в умовах дефіциту часу або шумових подразників істотно знижують якість стрільби. Дослідження у сфері поліцейської психології доводять, що навіть добре підготовлений стрілець може робити помилки під впливом стресу, що пояснюється особливостями нервово-м'язової координації [7]. Такі помилки потребують системної психологічної підготовки, включно з вправами на подолання страху віддачі та формування стійкості до стресових факторів.

Організаційні помилки найчастіше зумовлені неналежним контролем за технічним станом зброї, недотриманням правил безпеки чи відсутністю систематизованої методики тренувань. Накази МВС України, а саме Наказ МВС України № 70 від 01.02.2016 року, та Наказ МВС України № 828 від 11.10.2018 року прямо вказують на необхідність суворого дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю [2], проте порушення інструкцій все ж трапляються. Нерідко це пов'язано з низькою дисципліною під час навчальних стрільб або недостатньою увагою інструкторів до етапів «dry-fire» тренувань, які є фундаментом формування правильних навичок [3].

Для подолання зазначених проблем необхідний є проходження комплексного навчання. По-перше, технічні помилки виправляються через систематичне застосування «dry-fire» вправ, використання лазерних тренажерів та відеоаналізу виконання пострілів. Доведено, що регулярне відпрацювання натискання на спусковий гачок без набоїв знижує ймовірність «смикання» зброї [4]. По-друге, фізіологічні аспекти коригуються через дихальні вправи, навчання синхронізації спуску зі спокійною фазою дихального циклу та тренуванням контролю тіла. По-третє, психологічні фактори долаються завдяки поетапній адаптації до стресу – поступовому введенню шумових, часових та фізичних навантажень у тренувальний процес [8]. По-четверте, організаційні помилки можуть бути мінімізовані через впровадження структурованих програм, чітке дотримання наказів МВС України та регулярний контроль технічного стану зброї.

Важливим напрямом вдосконалення є поєднання індивідуальної роботи зі стрільцем та групових занять, що моделюють реальні службові ситуації. Такий підхід дозволяє формувати як індивідуальні технічні навички, так і колективну взаємодію під час виконання завдань у складі підрозділу.

Отже, системний аналіз показує, що типові помилки під час виконання вправ зі стрільби є результатом поєднання технічних, фізіологічних,

психологічних та організаційних чинників. Їх подолання можливе лише за умови комплексного підходу, що включає методичну, технічну, психофізіологічну та організаційну складові. Впровадження сучасних методів тренування та суворе дотримання законів України та відомчих нормативно-правових актів сприятиме підвищенню рівня вогневої підготовки поліцейських та зменшення ризиків у службовій діяльності.

Список використаних джерел:

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
2. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю : Наказ М-ва внутр. справ України від 01.02.2016 № 70. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-16#Text>
3. Про затвердження Інструкції з організації забезпечення, зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції України : Наказ М-ва внутр. справ України від 11.10.2018 № 828. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1249-18#Text>
4. Чарльз Дарвін. Помилки новачків при стрільбі: як їх уникнути. URL: <https://darwin-club.com/beginner-shooting-mistakes-how-to-avoid-them/>
5. Десять розповсюджених помилок при стрільбі та способи їх подолання. URL: https://zbroya.info/uk/blog/16603_desiat-rozповсюджених-pomilok-pri-strilbi-ta-sposobi-yikh-podolannia/
6. Дмитро Андрущенко. 6 характерних помилок під час стрільби з пістолета. URL: <https://www.psinfo.pro/post/6-характерних-помилок-під-час-стрілби-з-пістолета>
7. Потапов А. Стрільба з пістолета: найбільш поширені помилки при прицілюванні URL: <https://xstrelok.com/ua/a45629-strelba-pistoleta-naibolee.html>
8. Типові помилки новачків і способи їх виправлення URL: https://csa.in.ua/stilba-dlya-pochatkivziv-typovi-pomylky-novachkiv-i-sposoby-yih-vypravlennya/?srsltid=afmboorop6mymhk-dixey6sdyinqbthooo4lqrz_uu_s612hkwon7r6g